

Fra redaktionen

Af **Marcus Rubin**

Teknologien forandrer verden hastigt i disse år og i høj grad også, når det gælder krig og konflikt. Droner, kunstig intelligens og cyberangreb er blot nogle af de nye udfordringer verden – og Danmark – står overfor. I dette nummer af *Udenrigs* ser vi nærmere på forandringerne og om Danmark og Vesten er rede til at møde dem. For vel er udviklingen hurtig, men det berømte citat fra den kinesiske militærtænkter Sun Tzu om, at det allermest afgørende er at kende fjenden og sig selv, er stadig fuldkommen rigtigt, selv om det er mere end 2.500 år gammelt.

At fortiden kan bruges til at lære os om fremtidens udfordringer er også én af hovedpointerne i Mikkel Vedby Rasmussens artikel om fremtidens krigsformer. Her trækker han perspektivet helt fra Hannibals berømte elefanter over nazisternes krigshest og frem til ultramoderne selvtænkende våben. Senere ser vicedirektør i Beredskabsstyrelsen Joachim Finkielman nærmere på, hvordan Danmark forbereder sig på at tackle cyberangreb – en trussel, der allerede er en del af hverdagen. Mark Schack og Iben Yde fra Forsvarsakademiet kaster lys over de folkeretlige udfordringer, som den digitale krigsførelse skaber, og hvordan regler skabt til en analog verden kan tilpasses cyberspace.

Men det er ikke kun cyberspace, der er i rivende udvikling, det er også selve *space* – altså rummet. Her er de private aktører på hastig fremmarch, og det skaber også nye udfordringer. Læs hvordan og hvorfor en mannequin, der sidder i en sportsvogn og lytter til David Bowie ude i rummet, indvarsler en ny tid i Mathias Terp Jensens artikel om rummets privatiseringen.

Udviklingen stiller også det traditionelle udenrigsdiplomati overfor en stor udfordring. Danmark er gået foran og har de sidste to år haft verdens første tech-ambassadør udstationeret i Silicon Valley.

Udenrigs har talt med ham om hans erfaringer og udfordringer. Der findes dog også stadig traditionelt diplomati: Danmarks tidligere ambassadør i Paris Kirsten Biering har skrevet om hvor – og hvor meget – præsident Emmanuel Macron har forandret fransk udenrigspolitik. Den seneste tid har der været meget fokus på kurderne – med god grund – men hvordan går det egentligt for Nordens svar på kurderne – et folk uden land – nemlig samerne? Det ser Uffe Østergaard nærmere på og vurderer, om Nordisk Råd kan være en del af løsningen på samernes udfordringer. Og der er meget mere i dette nummer af *Udenrigs* – om Kinas ambitioner i Arktis, Kosovo 20 år efter konflikten og amerikanske drømme om at købe Grønland. Rigtig god læselyst!